

Metoddagen

2024-02-08

Inventering och bestämning av 16-PAH i asfalt

Kenneth Lind, Trafikverket

Asfaltutskottet - Särskilda diskussioner

Bestämning av halt PAH-16 i asfalt

- SS-EN 15527:2008 (rekommenderad av Naturvårdsverket) är upphävd och ersatt av SS-EN 17503:2022

Utdrag European Foreword i SS-EN 17503:2022:

"This European Standard shall be given the status of a national standard, either by publication of an identical text or by endorsement, at the latest by August 2022, and conflicting national standards shall be withdrawn at the latest by August 2022.

This document supersedes EN 15527:2008 and EN 16181:2018."

- Det råder dock oklarheter om hur detta har landat hos de laboratorier som utför dessa analyser
- Av 5 tillfrågade lab. använder 4 lab. SS-ISO 18287:2008. Endast 1 lab. tillämpar SS-EN 17503:2022
- Vidare uppmärksammades att det förekommer "metodavsteg" (modifiering av metod) vilka inte redovisas för kund vilket framstår som mycket förvånande

Asfaltutskottet - Särskilda diskussioner

Bestämning av halt PAH-16 i asfalt

Utdrag minnesanteckningar – möte asfaltutskottet 2023-12-06

Nedan följer en nationell sammanställning från respektive utskottsmedlem hur labben inom respektive företag inventerar, bedömer förekomst av PAH och hanterar prover som skickas vidare för analys av 16-PAH samt vilka metoder anlitate laboratorier använder

- MR (PEAB): Allt skickas för bestämning av 16-PAH (ALS). Varierar över landet. Beror på vad uppdragsgivaren vill.
- KE (SKANSKA): Prover som skickas ligger på ca 200 gram (ALS).
- JK (SVEVIA): Varierar över landet. Man skickar i allmänhet allt. (EUROFINS)
- KK (NCC): Samlingsprover ur RA-upplag. Asfaltkakor (prov 200 gram). (EUROFINS)
- JO: Prover på RA upplag (EUROFINS).

Asfaltutskottet - Särskilda diskussioner

Bestämning av halt PAH-16 i asfalt

Utdrag minnesanteckningar – möte asfaltutskottet 2023-12-06 (forts)

- Mattias Linde rapporterar hur motsvarande hantering ser ut nationellt då Trafikverket anlitar projekterande konsultföretag för inventering av beläggning innehållande PAH: Varierande hantering. Spraytest i fält. Ofta används underlättare (diam 300).
- KE, diameter 150 mm rek för att få med IM. Ofta samlingsprov alla lager om det inte ska fräsas.
- MD: Viktigt med kylning vid borring.

KL tar med sig frågor till SIS/TK535

- varför är SS-EN 15527:2008 tillbakadragen ?
- genomförs ringanalyser/ jämförande provning och varför är det så hög mätosäkerhet ?
- enkelprov eller dubbelprov ? Hantering av skillnader mellan delprov ?

Asfaltutskottet - Särskilda diskussioner

Bestämning av halt PAH-16 i asfalt

Pågående aktiviteter asfaltutskottet (Kenneth Lind)

Möte med SIS/TK 535 angående precision och mätosäkerhet för metoder

- 2023-12-01 inledande möte för beskrivning av problematiken utifrån vårt perspektiv inom asfaltbranschen (beställare/entreprenör/lev)
- 2024-04-09 Uppföljande möte på temat precision och mätosäkerheter

· SIS/TK 535

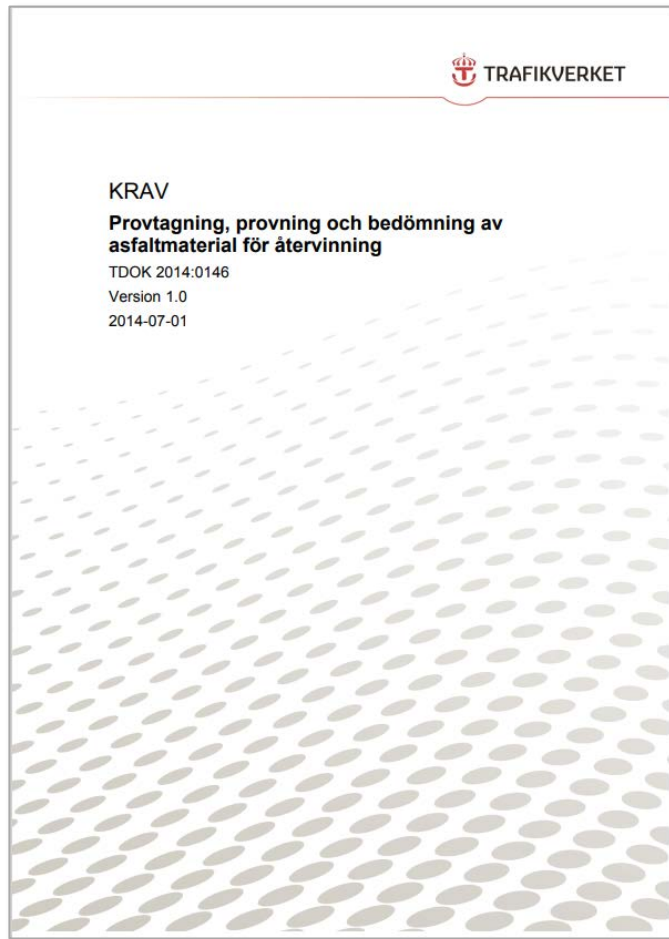
Karaktärisering av avfall, mark och slam

Standarder för analyser av avfall, mark och slam är viktiga verktyg för undersökning av vår yttre miljö. I takt med att föroreningar sprider sig till t.ex. mark och till grundvatten ökar kraven på bestämning och bedömning av de olika ämnena. För att säkra och övervaka vår miljö är det därför viktigt att det finns metodstandarder för miljöanalyser. Tillämpningen av dem ger jämförbara och tillförlitliga resultat som kan användas över hela världen i kampen att rädda vår miljö.

Deltagare
ALS Scandinavia AB, Luleå
ALS Scandinavia AB, Danderyd
Avfall Sverige AB, Malmö
Eurofins Environment Testing Sweden AB, Lidköping
Kemira Kemi AB, HELSINGBORG
Ragn-Sells Treatment & Detox AB, Bro
SGS Analytics Sweden AB, Linköping
Statens geotekniska institut SGI, Linköping
Statens geotekniska institut SGI Malmökontoret, Malmö
Stena Recycling AB, Halmstad
Stena Recycling International AB, Göteborg
Sveriges Geologiska Undersökning, Uppsala

TDOK 2017:0146

Provtagning, provning och bedömning av asfaltmaterial för återvinning

Omfattning

Denna metod är avsedd för karakterisering av asfaltbeläggning i syfte att bestämma lämplig återvinningsmetod för ett objekt alternativt karakterisera retur-asfalt i upplag

Metoden beskriver hur provtagning av asfaltmaterial från befintlig väg eller upplag ska utföras

Det anges också vilka provningar som ska utföras samt rekommenderade lägsta provningsfrekvenser

I metoden värderas provningsresultaten statistiskt för att utröna om antaget homogena delytorna/ delmängderna kan anses vara homogena.

Utvecklingsprojekt

Benämning

Hantering av osäkerheter vid provtagning och analys av tjärasfalt

Genomförandeperiod

den 1 januari 2024 till den 28 februari 2025

Utförare

Luleå tekniska universitet

Beskrivning

Många äldre vägar innehåller tjärasfalt vilken i sin tur innehåller polycykliska aromatiska kolväten (PAH). Riskklassificering av tjärasfalt utgår ifrån totalhalten PAH uppmätt vid provtagning av asfalten. En stor mängd tjärasfalt hanteras som farligt avfall på grund av att uppmätta PAH-halter, vars representativitet för asfaltsmassorna är oklar.

Syftet med det här projektet är att identifiera felkällor i provtagning, provhantering och analys av tjärasfalt och peka ut möjligheter till förbättring av processkedjan bakom riskklassificeringen.

Tre metoder kommer användas för att uppfylla syftet. Befintlig institutionell, praktisk och vetenskaplig kunskap kommer sammanställas. Provtagning, provhantering och analys kommer observeras för att identifiera var praxis avviker från god vetenskaplig grund eller varierar mellan utövare. Slutligen kommer en intervjustudie utformas från ovanstående identifierade kritiska moment i utförandet för att få uttömmande information om hur dessa moment hanteras samt vilka förbättringsmöjligheter utövarna själva ser.

Huvudleveransen blir en rapport om de felkällor som identifierats och möjligheter till förbättring genom nya riktlinjer.

